

www.e-rara.ch

**Io. Alberti Fabricii, SS. theologiae d. et prof. publ., Bibliotheca Graeca,
sive, Notitia scriptorum veterum Graecorum**

Fabricius, Johann Albert

Hamburgi, 1708-1728

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRf 130 | G

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-29351>

Caput VI.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

CAPUT VI.

Drymon diversus à Dromone Comico. Susarion Comœdia repertor Homero junior.
 1. De Epimenide Cretensi, qui à Tatiano male scriptoribus ante Homericis ac-
 censetur. 2. Catalogus scriptorum Epimenidi à veteribus tributorum cum
 variis observationibus. Quæ carmine edidit. 3. Quæ prosa. 4. Ἐπι-
 μένιδος δῆγμα. 5. Euclius scriptor ἑξομῶν. 6. Eumolpus. 7. Han-
 no, Peripli auctor. 8. Alii Hannones. 9. Græca peripli versio, etas, aucto-
 ritas & fides. 10. Mos Græcorum nomina Phœnicia & alia Orientalia Græco
 sermone interpretantium. 11. Utrum Epitome tantum peripli Han-
 nonis ad nos pervenerit, vel alius quam viderunt Mela & Plinius. 12. Pe-
 ripli Hannonis interpretes & editiones. 13. Helena. 14. Hellen. 15. Her-
 cules. 16.

I.

DRYMON inter scriptores qui ante Homerum aliquid com-
 posuerint ponitur à Tatiano f. 173. etiam apud Eusebium
 qui Tatiani locum repetit lib. X. præparat. pag. 495. legitur
 Δρύμων. Unde minus probanda conjectura Wilhelmi
 Worthi qui apud Tatianum Δρομων rescribit. Sane Dro-
 monem cujus psaltriam laudat Athenæus, constat fuisse Comicum longe
 juniorem, quem Homero ut præponeret ætate, non facile potuit Tatia-
 no in mentem venire, cum Homero junior sit ipse Susario * Icarienfis,
 Comœdiæ repertor, de quo videndus Johannes Pearsonius in vindiciis
 Ignatii part. 2. cap. 1. Richardus Bentejus in dissertatione de Epistolis
 Phalaridis Anglicè edita p. 202. sq. & Humfrædus Prideaux ad Epochas
 marmoreas p. 207. Fuit & antiquissimus quidam scriptor ** *Dromocri-*
des, cujus Theogoniam laudat Fulgentius lib. II. Mytholog. capite de
 Ixione, sed non ausim ejus nomen apud Tatianum pro Drymonē repo-
 nere, præcipue cum *Democritum* ex antiquo Mythologo inedito rescribat
 Cornelius Tollius p. 142. ad Palæphatum.

E 2

II. Epi-

* Perperam *Sisario* excusum in Meursii Bibliotheca Attica p. 1606.

** Eidem Meursio p. 1491. vocatur *Dromocrides*, qui memoriæ lapsu Hygino tribuit
 verba quæ apud Fulgentium exstant. Maussaco ad Plutarchum de fluminibus
Dromocides. Mentio *Dromoclide* cujusdam Rhetoris, sed qui nihil cum altero
 commune habet, apud Plutarchum in præceptis gerendæ Reip. & in Demetrii Ma-
 cedoniæ Regis vita.

II. EPIMENIDES è Cnossò, vel Gortina, vel (ut Plutarchus in Solone p. 84. & lib. de Oraculorum defectu p. 409. ac Tzetzes Chil. V. hist. 18.) ex Phæsto civitate, Cres five Cretenfis, inclutus fatiloqvus, & qvorundam iudicio, (ut est apud Plutarchum, Laërtium, Clementem Alex. & Cyrilum) septem sapientibus annumeratus, ponitur & ipse à Tatiano inter illos scriptores, qui Homerum ætate præcesserunt, sed perperam utique, cum Pythagoræ Magistrum fuisse narret Apulejus in floridis, Athenasque pervenerit, Platone i. de Legibus teste, decem annis ante Persicam expeditionem five prælium Marathonium quod commissum Olymp. LXXII. 3. atque adeo Olymp. LXX. i. Sed jam tum Athenas Cylonio scelere purgavit circa Olympiadem XLIV. ut Svidas, vel XLV. ut Eusebius, vel XLVI. aut XLVII. ut quidam Laërtii codices & Apostolius VIII. 84. proverb. Olympiadis XLVI. anno 3. Solonem jovit in condendis legibus, ut omittam quod Porphyrio p. 19. teste, Epimenides Pythagoram audit, & quidem senem juvenis, si credimus Jamblichò c. 23. de vita Pythag. quem vide etiam c. 32. Centum ac quinquaginta septem annis vixit teste Theopompo apud Plinium VII. Hist. c. 48. Epimenidem à suæ ætatis hominibus νεον Κρηῖα appellatum, filiumque habitum Βάλτης Nymphæ, auctor est Plutarchus in Solone p. 84. qui addit eum fuisse θεοφιλή καὶ σοφόν περὶ τὰ θεῖα, τὴν ἐνθουσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν. Verum ne plura de Epimenide in præsentī dicam, faciunt qui de illo diligenter egerunt viri docti ad Laërtium in vita Epimenidis, Andreas Schottus ad Proverbia p. 251. & 314. Johannes Marshamus in Canone Chronico Sec. XVIII. p. 642. seq. Johannes Meursius in Creta, lib. IV. cap. II. tum Hugo Grotius & Georgius Calixtus in Epistolam Pauli ad Titum I. 12. ad quem locum itidem nonnulla annotavi lib. II. cap. 7. Observationum sacrarum. Omitto ut satis notos Gyraldum dialogo 2. de poëtis, & Vossium lib. IV. de Historicis Græcis cap. I.

III. Scripta ejus hæc à veteribus memorantur:

I. Κρητῶν καὶ Κορυβάντων γένεσις καὶ * Θεογονία. Versus 5000. Hoc poëma Laërtio memoratum non videtur aliud fuisse à Telchiniaca historia cujus scriptorem Epimenidem quibusdam haberi, ab aliis Teleclidem auctor Athenæus lib. VII. Telchines enim à Curetibus & Corybantibus parum diversi. Vide Strabonem lib. X. p. 466. Hoc opus Θεογονίας, cujus respectu perinde ut Orpheus, Theologus dicitur Epimenides à Diodoro Siculo & aliis, puto in animo habuisse scholiastem Apollonii, quoties Epimeni-

* Meursius in Creta p. 240. tanquam duo diversa poëmata accipit Theogoniam & Curetum ac Corybantum generationem. Sed quia Laërtius versuum numerum computans illa conjungit & pro uno habet, ejus sententiam sequi malui.

menidem laudat. Ex eodem forte petiti sunt tres versus quos profert Ælianus lib. VII. hist. animal. cap. 7. & quæ de Styge Pausanias in Arcadicis p. 35. Quibus Meursius addit, quæ de Pane & Arcade Jovis ac Callistis filiis à Scholiaste Theocriti ad Idyll. I. Quæ de Saturni filiabus Eumenidibus à Scholiaste Sophoclis ad Oedipum Colontensem & quæ de Capricorno afferuntur à Germanici interprete p. 125. Epimenidem ipsum νέον Κρήτης five Jove genitum appellatum refert Plutarchus. Diodorus Sic. libro V. p. 239. testatur se in rebus Cretenfium exponendis inter alios Epimenidis quoque vestigiis instituisse.

2. Argonautica five Ἀργεὺς ναυπηγία τε καὶ ἰάσονος εἰς Κόλχης ἀπό-
πλους versus 6500. Videntur respici à Scholiaste Pindari ad Olymp. I. An-
tistroph. 3. ubi laudat Epimenidem Apollonium & Hesiodum.

3. Περὶ Μίνας καὶ Ραδάμανθη versus 3000.

4. Περὶ χρησμάτων, ex quo libro petitus versus Epimenidis Cretenfium
Prophetæ à Paulo Apostolo allegatus, si credimus Hieronymo, Socrati
Scholastico III. 16. & Nicephoro X. 26. Forte hoc opus respexit Svidas
cum ἄλλα ἀνιγματοῶδη Epimenidis scripta memorat. Scholiastes Luciani
T. I. p. 3. ὁ Ἐπιμενίδης Κρής ἦν χρησμολόγος, ὃ καὶ τὸ Κρήτες αἰεὶ ψεύσας, λόγιον.

5. Μυσήρια quorum apud Svidam mentio.

6. Καθαρμοὶ, Carmina lustralia five piacularia, quorum *recitatione ho-
mines, domos, urbes expiabant. (Ita enim pro καθάραι legendum apud
eundem Svidam, ut recte prius monuit Wolfius.) καθαρμοὺς Epimenidis
δ' ἐπῶν memorat etiam Eustathius ad Dionysium Periegetem & ad Ili-
ados β'. Cæterum non Athenas tantum à scelere Cylonio expiaverat, de
qua lustratione circa Olympiadem XLIV. facta meminit Plato primo, &
Cicero secundo de legibus, aliique apud Joh. Meursium in Solone cap. 9.
Sed & alias urbes, ut refert Pausanias in Atticis p. 35. Unde καθαρτής cogno-
minatus est teste Porphyrio in vita Pythag. p. 19. & Jamblichos c. 28. ejusque
Θυσίας bellum Persicum peridoneum tempus dilatum fuit, ut legas apud
Clementem Alex. lib. VI. Strom. p. 613. Ammianus quoque lib. XXVIII.
cap. 4. ubi Romæ mores corruptissimos esse queritur, ita perditos esse ait,
ut nec Epimenides ille Cretenfis, si fabularum ritu ab inferis excitatus redisset adno-
stra, solus purgare sufficeret Romam, tanta plerosque lates insanabilium flagitiorum
oppressit. Inde & ansam sumfit Johannes Lomeierus eruditum quod de lu-
strationibus veterum in lucem edidit Syntagma, in altera editione, Epime-
nidis titulo inscribendi. Ritus in lustratione ab Epimenide observatos cum
ritibus Judæorum in magno expiationis die receptis confert Humfredus
Prideaux ad Epochas marmoreas p. 109.

IV. Etiam prosâ scripsit Epimenides teste Laërtio, librum περὶ Θυσιῶν

E 3

& alium

* Vide Clariss. Baylii Dictionarium Historico Crit. in Epicuro notâ B.

& alium *ὡς τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας*. Itemque Epistolam ad Solonem de eodem argumento sive de Rep. quam apud Cretenses Minos condidit, etfi hanc propter Atticum idque recens dicendi genus supposititiam esse putavit demetrius Magnes lib. de homonymis. Epimenidem Theologum se in quibusdam ubi de rebus Cretensium agit sequi, in aliis Dosiadem in aliis Socratem, & Laosthenidem, testatur Diodorus Siculus V. Ab Eratosthene quoque in Catasterismis c. 27. laudatur Epimenides *ὁ τὰ Κρητικὰ ἱστορῶν*. Aliam Epistolam Epimenidis Doricè scriptam Olymp. LIV. 4. tyranno Pisistrato ad Solonem servavit idem Laërtius lib. I. Sect. 113. Sane Solone familiariter usum, multaque ei clam præstruxisse & viam præmunisse ad leges conscribendas auctor Plutarchus in Solonis vita.

V. Hesychius Illustris refert Epimenidis mortui cutem *γράμμασι κατὰ σίκτον* repertam perhiberi. Idem legas apud Svidam, qui memorat proverbium *Ἐπιμενίδειον δερμα*, quod non ipse tantum sed & Diogenianus, appendix Vaticana & Apostolius exponunt *ἐπὶ τῶν ἀποθέτων*, Erasmus de rebus repositis & miraculi loco habitis, Lacedæmonios enim admonitos oraculo, pellem ejus religiose asservasse. Inter inventa Epimenidis fuit & boves aratro jungere, ut notat Hesychius Alexandrinus in *βελύγῃς*. Ausonius Epist. 23. ad Paulinum.

Triptolemon olim sive Epimenidem vocant

Aut Bulianum Buzygen

Tuo loco possidendos nomini.

Ἐπιμενίδειον scillam, qua herba in lustrationibus Epimenides usus fuit, commendat Theophrastus lib. VII. hist. plantar. c. 11. Pythagoram quoque scillâ usum testatur Porphyrius in hujus vita p. 23. & Persam Mithrobarzanem facie ac scillâ initiantem fingit Lucianus in Necyomantia T. I. p. 330. Epimenideos præterea trochiscos sive Pastillos, in obsidionibus deficiente annona opportune adhibitos, præter Plutarchum lib. de facie in orbe Lunæ p. 940. Philonem in *βελοποικίδει* p. 88. & Heronem lib. de machinis bellicis memorat Michael Psellus libro inedito *ὡς τῶν ἀποθέτων ἀνισμάτων*.

VI. EUCLIOUS Cyprius in Tatiani codicibus perperam *Εὐμυκλῶ*, ubi scriptoribus qui ante Homerum floruerunt annumeratur, Eusebio & Pausaniæ *Εὐκλῶ* Svidæ quoque in α qui *Εὐκλῶν χρησμολόγον* vocat. Ejus *χρησμός* legisse se testatur Pausanias in Phocicis p. 828. eorumque iterum meminit p. 832. & pag. 858. ubi vaticinium ejus profert de Homero, sex versibus constans. Gyrardus huic tribuit Cypria carmina de quibus dicturus infra sum inter scripta quæ ad Homerum olim velut autorem relata accepimus.

VII. EUMOLPUS filius Musæi, Orphei discipuli. Svidæ dicitur *ἐπὶ τοῖς τῶν πρὸ Ὀμήρου*, qui & scripta ejus commemorat, *τελετὰς * Διμήτερος*

* Has alii tribuerunt Eumolpo cuidam antiquiori (tres enim fuisse, jam notavit Scaliger ad Euseb. p. 39.) Vide Scholiasten Sophoclis ad Oedipum Colonensem v. 1046. & Scholia ad Homerum Iliad. θ. 368. uti de initio per Eumolpum Hercule.

καὶ τὴν τῶν μυσηρίων ὁρῶσιν τὴν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς γενομένην ἔπη τὰ πάντα τριχλίᾳ. Ex Eumolpi βακχικοῖς ἔπεσι versum Hexametrum producit Diodorus Siculus lib. I. p. II. Diversa hæc fuerunt à carminibus Musæi Eumolpiis, de quibus infra agimus. Addit Svidas Eumolpum profa etiam scripsisse librum unum, in quo tractaverit χειρσκόπικα. Ita enim accipienda ejus verba, ut probe vidit Hieron. Wolfius, quæ perperam postea est interpretatus Æmilius Portus. Hujus Eumolpi nomen suppleendum suspicabatur Joh. Seldenus in marmore Arundeliano, ubi Proserpinæ raptus & Cereris errores carmine descripti memorantur, Jacobus vero Palmerius in Exercitationibus ad scriptores Græcos p. 690. de Pamphi five Pamphoi nomine ibi inferendo jubet cogitare. Qua de re, utpote parum mihi certa, lectoris esto arbitrium.

VIII. Video hoc loco agendum mihi etiam esse de Punico scriptore HANNONE (Græci Ἄννωνά dicunt) Duce Carthaginensi, & peripli auctore, quem Isaacus Vossius in præf. ad Scylacem non Scylace tantum sed & Herodoto antiquiorem esse affirmat, idque se alibi ostensurum pollicetur, approbante hanc ejus sententiam Bocharto lib. I. Chanaan cap. 37. & Rev. Thoma Ittigio lib. de montium incendiis p. 124. Quin idem Vossius in variis Observationibus capite II. ubi de magnitudine Carthaginis agit p. 52. longe altius progreditur, & Hannonis expeditionem integro sæculo bellum Iliacum præcessisse contendit. Dixerat Plinius lib. II. c. 67. Hannonem Carthaginis potentia floreute five ut lib. V. c. I. ait Puniciis rebus florentissimis circumvectum à Gadibus ad finem Arabiæ, navigationem eam prodidisse scripto: Si quis autem scire velit, inquit Vossius, quo maxime tempore floruerit Carthago, ausim affirmare tempus id vel ipsum quoque bellum præcessisse Trojanum. Didonem condidisse Carthaginem eadem ratione, quæ Augustus Romam, Constantinus Byzantium & alii alias condiderunt urbes (non ut primiauctores sed restauratores) libenter credo. Sed & verum forsitan, quod scribit Appianus (in limine libri de bello Punico.) quinquaginta ante bellum Iliacum annis à Tyriis fuisse conditam. Nempe urbes condidicuntur cum novis augentur colonis. Verum multo antiquiorem esse Carthaginem ex Hannonis confici potest periplo seu navigatione extra columnas Herculis. Superest etiamnum peripli hujus compendium, multo enim auctius olim fuisse, exinde colligas, quod complura legas ex illo desumpta, quæ tamen hoc tempore in illo non invenias. Quanta fuerit jam illo tempore Carthago, ex eo cognoscas, quod post conditas trecentas in litore Libyco urbes, redundante nihilominus hominum multitudine, cum sexaginta pente conterorum Hannonem miserint classe, instructa commeatu & triginta colonorum millibus, ad explorandos extra columnas Herculis Libya tractus & condendas in illo quoque Oceani

Oceani litore colonias. Hanc navigationem factam fuisse cenſet Serabo (lib. I. p. 47.) paulo poſt bellum Iliacum. Sed vero rectius dixerimus integro minimum ſeculo antiquiorem hoc bello fuiſſe iſtam Hannonis expeditionem. Cum enim non ex nihilo oriantur fabule, unde demum tres Gorgones, niſi ex tribus Hannonis Gorgidibus, adſentiente etiam Palephato (cap. 32.) Unde Amalthea ſeu Heſperidum cornu, niſi ex ejusdem nominis promontorio apud Hannonem? Sed & poma aurea quæ ex Heſperidum hortis ad Oceanum ſuis decerpſiſſe dicitur Hercules, quis in Europam potuit adducere niſi Hanno, qui primus iſta oceani litora adiit, & ex promontorio Soloëntis, nunc capite Viridi, & ex Oëw ochemate, nunc Sierra Lione dicto, ubi copioſiſſime proveniunt, primus iſthæc poma Europæ intulit? Valent hæc argumenta unde certo conſicere poſſimus Hannonem præceſſiſſe aut ſaltem æqualem fuiſſe temporibus Herculis & Perſei. In eandem ſententiam diſputat vir doctus ad Melæ lib. III. c. 9. & non modo Xenophontem Lampſacenum, quod Solino accredere nolebat Salmaſius in exercitatt. Plinianiſ p. 1297. ſed & ipſum Homerum & Heſiodum contendit juniorem eſſe quam periplus Hannonis. Admodum levia autem ſunt argumenta, quibus Paradoxum hoc ſuperſtruxit, ut oſtenſum Henrico Dodwello in diſſertatione de ætate peripli Hannonis, quæ præfixa eſt tomo primo Geographorum Græcorum minorum Johannis Hudſoni viri Clariſſimi. Imprimis Iſaaci Voſſii ſententiæ obijcitur, quod Plinius lib. II. cap. 67. non modo potentia Carthaginiſ floreſcente (atque ita quidem floreſcente, ut hujus rei notiſſima etiam ad Romanos & Plinium pervenire potuerit) Hannonem à Carthaginiſſibus miſſum à ſuis narrat, ſed & addit eodem tempore ad extera Europæ miſſum Himilconem, quem & ipſum iter ſuum ſcripto expoſuiſſe conſtat ex Plinio, (qui Himilconem reſert inter eos, ex quibus profecerit lib. V.) & Avieno in ora maritima v. 117. & 412. Atque duo ſimul duces Carthaginiſſium Hanno & Himilco memorantur à Diodoro Siculo lib. XX. cap. 61. T. 2. p. 794. ſeq. qui Agathocli Africam ſollicitanti reſtiterunt Olymp. CXVIII. 2. Hos ante res adverſus Agathoclem infeliciter geſtas à Carthaginiſſibus in diverſas partes emiſſos fuiſſe veriſimillimum videtur. Neque ad alium Hannonem periplus retulit magni judicii vir Voſſius Iſaaci pater libro IV. de Hiſtoricis Græcis p. 513.

IX. Fuere ante hunc quidem alii etiam * Hannones & Himilcones quoque Carthagine, nam Hamilcar reliquit tres filios Himilconem, Hannonem, Giſconem: ſed Hamilco iſte peſtilentis ſideris vi exercitu amiſſo ſibi ipſi mortem conſecravit Olymp. CXVI. Anno 2. ut narrant Diodorus lib. XIV. & Juſtinus lib. XIX. Hanno ob affectatam ty-

* Hanno antiquiſſimus, ad quem Anacharſidis Scythæ [qui Græci ætate vixit] Epistolam reſert Cicero 5. Tuſc. quaſt. ranni-

rannidem cum filiis cognatisque omnibus etiam innoxiiis supplicio traditus teste Justino lib. XXI. cap. 4. Huic Hannoni potius tribuerim quod narrat Ælianus lib. XIV. Variar. Hist. c. 30. avium hoc edoctarum voce Deum prædicari se curasse, & quod Plinius lib. VIII. c. 16. Plutarchus in præceptis politicis & idem Ælianus lib. V. Hist. animal. c. 39. eum leones manu tractasse & mansuefecisse. Hunc etiam designari putem ab Aristotele lib. V. Politic. c. 7. Fuit præterea Hanno qui cum Bomilcare creatus dux Olymp. CXVII. 3. adversus Agathoclem fortiter pugnans occubuit, teste Diodoro Sic. lib. XX. p. 754. Fuere & juniores quidam Hannonis nomine duces Carthaginenses, ut quem ab Annibale in Hispania relictum refert Livius lib. XXI. itemque alius quem juvenem interfectum narrat lib. XXIX. Sed neque Collega illis Himilco neque res Carthaginis adhuc florentissimæ, sed bellis Punicis Romanorum jam attrita & labefactari cœpta.

X. Itaque ad illum quem dixi Agathoclis alterum adversarium referunt viri docti brevem quem habemus periplum Græce, ex Punico Hannonis, versum hoc titulo: Ἀννων * καρχηδονίαν βασιλείως περίπλος τῶν ὑπὲρ τὰς Ἡρακλέους σήλας λιβυκῶν τῆ γῆς μερῶν ὃν καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ ἔ Κρόνη τέμνει, δηλῶντα τὰδε. Regem Pænorum vocat etiam Solinus, etsi proprie non fuerit Rex, sed in libera Rep. Dux atque Imperator exercitus sive clasfis. Græcam versionem oportet concinnatam esse Hannone etiam superstiti, vel statim post ejus mortem, quia ex illo quædam affert autor libri περὶ θαυμασίων ἀκρομάτων, qui etsi non est Aristoteles Stagirita, tamen ita antiquus est, ut ab Antigono Carystio qui sub Ptolemæo Philadelpho scripsit allegari potuerit. Meminerunt ejusdem peripli Marcianus Heracleota, Plinius lib. VI. c. 31. aliique complures. Scylax quoque Caryandensis, sed quem non Darii Nothi, vel Darii Hystaspis, verum Polybii æqualem esse, multis contendit H. Dodwellus, urbium ab auctore hujus peripli Hannone conditarum meminit. Sed quidam veteres parum fidei videntur tribuisse universæ Hannonis διηγήσει five ut Mela appellat memoratui. Nam apud Athenæum lib. III. Dipnos. c. 7. proverbii instar affertur, ex Comico forte aliquo depromptum, quod integrum ita se habuisse suspicatur Casaubonus:

Εἰ μὴ ἦ τέτων ἰσορῆσις, χαρέτω

Λιβυκαῖσι βίβλοις ταῖσι τ' Ἀννων * πλάναις.

Neque tamen ex ipsa voce πλάνης colligerem cum Clarissimo Dodwello plane fictitiā fuisse habitam, fabulorum veterum navigationum exem-

F

em-

* De hoc Hannone Dio Chrysost. diss. XXV. p. 282. Καρχηδονίως ὃ Ἀννων μὴ ἀντὶ Τυρίων ἐποίησε Λίβυας καὶ Λιβύην κατοικεῖν ἀντὶ Φοινίκης καὶ χρήματα πολλὰ κεκτῶσθαι, καὶ συχνὰ ἐμπόρια καὶ λιμένας καὶ ἱεῖς, καὶ πολλὰς μὲν γῆς πολλὰς δὲ θαλάττης ἀρχειν.

emplo, Hannonis expeditionem. Non ignoravit Vir doctus quodcunque iter Poëtis vocari *πλάνης*, & vere *πλάνη* erat Hannonis expeditio, cum ad quæ loca & quousque tenderet ignoraret. Quod vero ad rem ipsam attinet, usus ipse multis exemplis docuit, dum pauca nisi quæ ipsi vidimus pro veris habemus, multa velut fabulosa in scriptoribus antiquis Herodoto, Plinio aliisque rejecta fuisse, quæ sunt verissima. Itaque hac in parte subscribo Isaaci Vossii sententiæ, qui in notis ad Melam p. 302. *Nam quod Aristides (orat. Sicula I.) & alii nonnulli è veteribus (Plinius lib. V. c. 1. Athenæus &c.) & multi è recentibus fabulosam existimant hanc Hannonis narrationem, in eo quam eos fefellerit ratio fufius ad ipsum Hannonem ostendemus.* Longe minus suspicionem suam solidis argumentis firmavit Dodwellus, cum Hannonis periplum à Græco quodam confictum & Hannoni suppositum arbitratur. Quæso enim in quem finem Græcus tam simplicem & Carthaginienfibus gloriosam narrationem fuisset commentus.

XI. Quod vero Græca urbium nomina objicit vir doctissimus, nihil moror. Nam multi jam observarunt nomina barbara à Græcis, cum sua rem lingua narrant, sæpissime non modo in Græcam flecti terminationem, auribusque græcis accommodari, sed & pro iis Græca idem significantia substitui. Vide Grotium ad Genes. XI. 1. Huetium demonstrat. Evangel. p. 287. 288. edit. Lipsiensis, Petrum Petitem de Amazonibus c. 41. Johannem Clericum Indice ad Philosophiam Stanlei orientalem, vocabulo *Hecate*. Sic Ammianus Marcellinus lib. XXII. c. 18. ubi memorat septem ostia Danubii, quæ per Scythium latus erumpunt in mare, non Scythica nomina affert, sed ait se illa narrare *ut interpretata sunt vocabula Græco sermone*. Vir summus Bochartus qui nomina apud Hannonem obvia ex Phœnicio idiomate illustrat lib. I. Chanaan cap. 37. non hoc tantum capite, sed & alibi in doctissimo suo opere literas nominum Græcorum non raro confert cum literis nominum Phœniciorum, cum forte nihil habent cum Phœnicia lingua commercii, nisi quod ex illa sint in linguam Græcam translata. Itaque potius erant quærendæ voces Phœniciæ ejusdem significationis quàm earundem literarum.

XII. Sed ut de Hannone dicere pergamus, Is. Vossius p. 52. Observat. Var. compendium tantum peripli ejus superesse affirmat, *multò enim antius olim fuisse, exinde colligas, quod complura legas ex illo desumpta, quæ tamen hoc tempore in illo non invenias.* Quænam vero sint illa complura, non addit. Neque illa usquam extare puto: nam quod Mela quædam profert, quæ in Hannone non leguntur, Vossius ipse in notis p. 305. observat eum *non unum sequi Hannonem, sed illos quoque Græcos qui Hannonis periplum (non singul-*
latum

latim interpolando & interpolatum edendo, sed ejus narrationibus alia in suis scriptis adjungendo) variis inquinarunt fabellis. De cætero fateor nulum me Epitomes in illa tametsi brevi Hannonis narratione vestigium deprehendere, quam in templo Saturni, tabula, ut conjicio suspensam non nimis prolixam esse oportuit. Plinio non inspectum esse Hannonis Periplum conjicio ex his ejus verbis lib. V. c. I. *Fuere & Hannonis Carthaginensium Ducis commentarii, Punicis rebus florentissimis explorare ambitum Africa jussu, quem secuti plerique à Græcis nostrisque & alia quidem fabulosa & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere, quarum nec memoria ulla nec vestigium extat.* Quæcunque igitur alibi ex Hannone profert Plinius, non ex ipso Hannone sed ex Xenophonte Lampfaceno vel aliis Græcis Romanisque scriptoribus hausit, uti Solinus è Plinio. Constat tamen ex eodem Plinii loco, tum è Mela, falli Salmasium cum p. 1242. Exercitat. Plin. scriptum Hannonis veteribus non innotuisse putat. Neque tamen eo in loco Salmasius affirmat etiam suo tempore Hannonis periplum in lucem nondum prodisse nec innotuisse, ut ipsi tribuunt Vossius ad Melam p. 302. & Harduinus ad scriptores à Plinio laudatos. Sane quidem ejusmodi periplus Hannonis, quo navigatio à Gadibus ad finem Arabiæ describatur, ut ait Plinius lib. II. c. 67. hodie non extat, nam quem habemus, is longe citra extremum Africae promontorium consistit. Scribit tamen Martianus quoque Capella lib. VI. p. 201. sed Plinii haud dubie vestigia secutus, Hannonem dum Punicum floreret Imperium, Mauritaniæ circuitu, ac dehinc Meridiani flexus excursu in Arabiæ terminos prolixa admodum navigatione pervenisse. Quid itaque? an eandem iteravit navigationem Hanno, & alio prodidit scripto, quod Plinii ævo exstiterit? An temere id effudit Plinius? Ex his duabus quæstionibus ab Huetio de navigat. Salomonis c. 4. propositis non dubitem posteriorem affirmare, cum Hannonis ipsius commentarios à Plinio nullos inspectos jam ostenderim.

XIII. Qui vero exstat Hannonis periplus, eum primus Græce vulgavit Sigismundus Gelenius, vir multis aliis nominibus de bonis literis optime meritis, Basileæ 1533. 4. ex officina Frobeniana, cum periplus Arriani, Plutarcho de fluviis & montibus, & Epitome Strabonis. Latine vertit & scholiis illustravit Conradus Gesnerus, ediditque cum Johannis Leonis libris IX. descriptionis Africae, Tiguri 1559. 8vo. Adspexit & lucem Johannis Henrici Bœcleri auspiciis, cum versione & animadversionibus Johannis Jacobi Mulleri, Argent. 1661. 4to. & inter ejus dissertationes Academicas semel, iterumque nuper recusas, in 8vo. Hinc Græce & Latine, adjunctis Bocharti è Geographia sacra depromptis animadversionibus recudi fecit Abraham Berkelius una cum Stephani Byzantini fragmento de

Dodone Lugd. Batav. 1674. 12mo. Denique inter Geographos Græcos minores primo loco comparere jussit, ac præter Gesneri & Bocharti observationes, suas etiam notas adjunxit & Henr. Dodwelli eruditam de ætate Hannonis peripli exercitationem præfixit Johannes Hudsonus, clarissimus hodie thesauri librarii Bodlejani præfectus Oxonii 1698. 8vo. Sane neuter ex viris hæc præstantissimis promeruerat, ut tam absurde acciperentur à Jacobo Gronovio in Appendice ad Geographica antiqua. At enim, qui tam indigno viris doctis modo agere solet, speratque se ex aliorum ignominia egregiam laudem & spolia ampla reportaturum, is non videt fortasse, omnium se bonorum judicio longe atrocius in suam ipsius famam quam in aliorum quos petit grassari & invehiri. Nescio an addere hoc loco debeam, quod Christophorus Hendreich in libro de Rep. Carthaginensi p. 287. pollicitus est, se de Colonia Carthaginensium tum aliis, tum Americanis & Hannonis periplo pluribus acturum in Analectis ad illum librum. Fortassis impatientius fert res literaria quod Isaaci Vossii & Lucæ Holstenii notæ una cum viris illis veteris Geographiæ peritisimis interciderunt. Utrumque horum novam Hannonis editionem molitos esse constat ex If. Vossio ad Melam pag. 302. & P. Lambecio lib. I. de Bibl. Vindobonensi pag. 113. Conradus quoque Rittershusius Altorfii A. 1638. singulari oratione de Hannonis periplo egit eamque in lucem edidit, cum propter illam plagii in Bartholdi Nihusii de eodem argumento Epistolam * commissi argueretur, quæ de controversia ipsi mota consules ubi lubebit Georgii Richteri Epistolas pag. 205. 207. Erudite etiam de Hannone differuit Cl. Bælius editione secunda Lexici sui. Video præterea commemorari ab eodem Hendrichio libellum Gallicum hæc inscriptione: *Discours sur la navigation d' Hanno, dressé par un pilot Portugues*, scriptum ipsum quæle fit, quia in illud necdum incidi, non possum dicere. Exstat & in Bibliotheca Johannea hujus urbis Hamburgensis dissertatio perbrevis Hetrusco idiomate exarata: quæ inscribitur *Discorso di Mr. Giovanni Battista Ramusio sopra la navigazione di Hannone Carthaginese*. Habetur inter MSS. Cod. 81. Fol. Vide sis præterea Marianam rer. Hispan. lib. I. cap. XX. Ottonis Dapperi Americam pag. XVII. &c.

XIV. HELENAM Musæi filiam inter plures Helenas celebrat & ante Homerum de Bello Iliaco scripsisse tradit Ptolemæus Hephæstionis lib. IV. apud Phothium cod. 190. ἡ πρὸς Ὀμήρου ἑλένη, ἡ τὸν Ἰλιάκων

* Nihusii Epistola excutiens narrationem Melæ de navigatione Hannonis, prodiit Francofurti A. 1622. & 1630. 4. edente Maximiliano Jünge.

Ἰλιακὸν συγγράψαντι πόλεμον, Μῆσαξ δ' Ἀθηναῖς θυγάτηρ Ῥοδόδη. παρ' ἧς καὶ Ὀμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν. *Homero Antiquior Helena, quæ bellum Trojanum conscripsit, Musæi Atheniensis, (de quo infra) filia, à qua & Homerus argumentum accepisse creditur.*

XIV. HELLEN Deucalionis filius à quo Ἕλληνες dicti qui antea Γραικοὶ teste Aristotele lib. I. Meteorolog. cap. 14. (Conf. Thucydidem lib. I. & quæ viri docti notant ad marmoreas Epochas Arundelianas, Stephanum Byz. in γραικοὶ & Hesichium in γραικός.) Scriptoribus videtur accenseri à Casiodoro lib. VIII. Variarum Epist. 12. Cum enim de Mercurio literarum repertore dixisset, *Hinc, inquit, Hellen auctor Græcorum plura dixit eximie, virtutem eius compositionemque subtilissima narratione describens, ut in ipso initio possit agnosci magnarum copia literarum.* Sed fortasse non multum tribuent alii huic Casiodori testimonio.

XV. HERCULI etiam Lini discipulo scripta quædam tribui, notavi supra in Asbolus cap. II. n. 6. & infra ubi de columnis Hermetis, de quo mox, Trismegisti, cap. XI. num. 3. Μάντις & Φυσικός ab Atlante Phryge doctus est Astrologiam, unde dictus fuit mundi columnas ab eo suscepisse, ut refert Clemens Alex. 1. Strom. p. 306. Fertur & apud Dionem in extremo libri XLVII. dictum Herculis, verum è Tragico aliquo haud dubie petatum, quo usus est Brutus cum ab Antonio & Augusto victum se videret: ὦ τλήμων ἀρετῇ, λόγῳ δ' ἄρ' ἦσθ', ἐγὼ δέ σε ὡς ἔργον ἥσκαον, σὺ δ' ἄρ' ἐδδλευες τύχη. Quibus verbis saniolem forte quam ipse qui protulit Brutus sententiam applicavit vir doctissimus P. Baylius in dictionario Historico Critico Gallice edito, qui de Hercule post Gyraldum diligentissime egit. Herculis πρῶταξίς celebrat præter alios Dio Chrysostomus diss. 8. & inscriptio Græca quam ab Isaac Vossio acceptam publicavit Cornelius Tollius ad Palæphatum p. 212. Reinesius p. 344. A Cynicis & Stoicis Hercules subinde veluti exemplar insigne virtutis commendatur. Diogenis Cynici tragediam Herculem memorat Laërtius lib. VI. sect. 80. Medicinæ peritum Herculem facit Celsus in proœmio, quæ de re consulendus in historia Medicinæ quam nuper cum magno fructu legentium ac voluptate condidit vir clarissimus Daniel Clericus parte I. p. 29. Cæterum plures fuere hoc nomine, nam Hercules tres & quadraginta Varro computat, & omnia grandia olim ab antiquis Herculi adscribi solita recte observat Hugo Grotius ad Jonæ 2. 1. Herculis Mythologiam historice expositam videbis ubi lubebit Tomo I. Bibl. Universalis Gallicè editæ à Viro eruditissimo Joh. Clerico p. 252. seq. De purpura ab Hercule Tyrio repertâ, per occasionem canis, cujus os succo conchylii quod vorare ille gestiebat tinctum observavit, mentio fit in Chronico Paschali p. 43. seq.